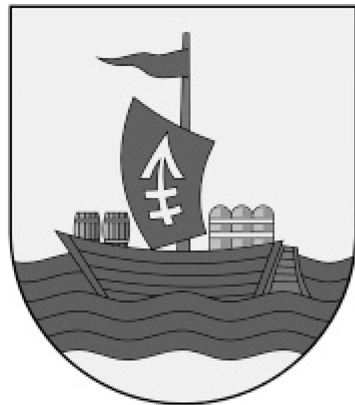
КРЫВІНКА

ВЕРАСЕНЬ
№14 (240)
2019 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

І ГЭТА НАЗЫВАЕЦЦА ДАПАМОГАЙ?

Як нядаўна паведаміла «Зара», 138 шматдзетных сем'яў Бешанковіцкага раёна, у якіх выхоўваецца 251 школьнік, атрымалі матэрыяльную дапамогу да пачатку навучальнага года на агульную суму 8785 рублёў, або крыху менш, як па 35 рублёў на аднаго школьніка.

Зара" піша: "Акрамя таго, падтрымка малазабяспечаным і шматдзетным сем'ям аказалася і па месцы працы бацькоў. Так, 37 сем'ям, у якіх выхоўваюцца 80 дзяцей, выплачана 2984 рубля. Раённая арганізацыя грамадскага аб'яднання Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа таксама не засталася ў баку. Гуманітарная дапамога на агульную суму 195,75 рубля была аказана 8 сем'ям.

У цэлым па раёне да новага навучальнага года падтрымку на агульную суму 20749,91 рубля, з улікам дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі, атрымалі 208 сем'яў, у якіх выхоўваюцца 390 дзяцей."

То бок, дапамога на адно дзіця склала амаль 54 рублі.

Зразумела, што гэта лепш, чым не дапамагаць наогул. Але ж аказваць такую "дапамогу" сорамна, бо аклады нашых чыноўнікаў, якія дзеляць тую "дапамогу" амаль не саступаюць ёй. Няўжо наш бюджэт і сапраўды прахудзіўся да такой ступені, што ў ім анічога не засталося для сапраўднай дапамогі?

Г.Станкевіч

ДАРОЖНЫ РУХ

ПРЫПЫНАК ЗАБАРОНЕНЫ

1-га верасня каля гандлёвага аб'екта «Капеечка», што знаходзіцца на вуліцы Камуністычнай у райцэнтры, з'явіўся новы дарожны знак — «Прыпынак забаронены».

Неабходнасць яго ўстаноўкі відавочная: за апошні час тут адбылося два ДТЗ, якія былі справакаваныя менавіта паркоўкай аўтамабіляў.

Але, як аказалася, нават наяўнасць забараняльных знакаў не дзейнічае на кіроўцаў. Перыядычна тут можна назіраць, як пакупнікі «Капеечкі» без усялякага сораму па-ранейшаму пакідаюць свае машыны на дадзеным участку дарогі.

- Уладальнікі аўтатранспарту ніяк не могуць зразумець, калі яны пакідаюць аўтамабілі ў неналежным месцы, то ствараюць пагрозу для жыцця іншых удзельнікаў руху, - каментуе начальнік АДАІ Бешанковіцкага РАУС А. Ивашнёў. - Балазе, што зьдзейсьненыя на гэтым месцы аварыі абышліся без ахвяраў, пацярпелі толькі транспартныя сродкі, і, што характэрна, пацярпелі тыя, якія былі няправільна прыпаркаваныя.

За падобнае парушэнне для ўладальнікаў легкавых аўтамабіляў прадугледжаны штраф да 1 базавай велічыні, за паўторнае - 2 базавыя. А для кіроўцаў грузавых аўтамабіляў, аўтобусаў, сельскагаспадарчай тэхнікі прыпынак пад забараняльным знакам пагражае штрафам у памеры 5 базавых велічынь, паўторна - 10 базавых.

Калі вас не палохае пакаранне рублём, падумайце пра наступствы, якія можа выклікаць ваша бестурботнасць.

Алена Марозава
"Зара"

ВЕРАСЕНЬ

Зоркі твары схавалі за шчыльнай
заслонай аблокаў,
прытушыў месяц
стомлены бляск.
Гэта верасень, верасень, што
быў, здаецца, далёка,
нечакана наведаўся ў госьці
да нас.

Шыбаваў напрамкі ён па лужынах
ціхіх, паўсонных,
ім у шэрыя вочы
дажджом церушыў.
Усім дрэвам абноўкі дарыў,
а для велічных клёнаў
незвычайны набыў крэпдышын.

Замест жнівеньскіх зорак,
што рвалі салютам нябёсы,
разнаколерных астраў
агні запаліў.
А бярозкі дачасна абтрос,
каб для вожыкаў босых
выткаць цёплы, надзейны кілім.

Мы сустрэліся сёньня
на шпацыры
вечарам хрусткім,
ён пазнаў і махнуў мне рукой.
Гэты верасень, верасень, што
ўсім прынёс падарункі,
адабраў мае сон і спакой.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: http://beshankovichy.by

ДЗЯРЖКАНТРОЛЬ

ЦЭНЫ - ЗАВЫШАНЫЯ, ЯКАСЦЬ АБСЛУГОЎВАННЯ - НІЗКАЯ

У выніку неэфектыўнай дзейнасці некаторыя райпо Віцебскай вобласці лягчэй зачыніць, чым вывесці на прыбытковую працу.

- У 14 з 16 абследаваных гандлёвых аб'ектах выяўлены шэраг парушэнняў, - паведаміў начальнік упраўлення кантролю за працай галін гаспадаркі Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці Вадзім Валовіч.

Праверкі, праведзеныя ў крамах Бешанковіцкага, Гарадоцкага, Дубровенскага і Сенненскага раённых спажывецкіх таварыстваў, а таксама УП «Віцебская універсальная база», паказалі, што якасць абслугоўвання пакупнікоў знаходзіцца не на належным узроўні - адсутнічаюць тавары, прадугледжаныя асартыментным пералікам, у продажы маецца прадукцыя з мінулымі тэрмінамі прыдатнасці, не выконваюцца патрабаванні санітарных нормаў і правілаў, няма неабходнай інфармацыі для спажыўцоў: пра даты вырабу, тэрмінах прыдатнасці прадуктаў, іх складзе, назваў і месцазнаходжання вытворцаў, цэнах.

Не развіваецца выязное абслугоўванне пакупнікоў, нягледзячы на скарачэнне стацыянарнай гандлёвай сеткі. Не праводзіцца інфармаванне насельніцтва аб нарыхтоўцы і закупцы сельскагаспадарчай, дзікарослай і іншай прадукцыі.

У крамах УП «Віцебская універсальная база» ў продажы не было тавараў першай неабходнасці: малака, кісламалочнай прадукцыі, ёгуртаў, смятаны, марожанага, каровінага масла, яек, маргарыну, маянэзу, соусаў, рыбы.

Па прычыне стратнай працы дадзенае прадпрыемства ў другім паўгоддзі бягучага года спыніла дзейнасць і перадало аб'екты ў арэнду іншым арганізацыям сістэмы спажыўкааперацыі.

Высокія памеры гандлёвых надбавак і паступленне айчынных тавараў праз аптовага прадпрыемства УП «Белкаапзнешгандаль Белкаапсаюза» прывялі да павелічэння коштаў. Напрыклад, у гандлёвай сетцы Бешанковіцкага райпо яны былі на 5 - 15% больш, чым у суседніх крамах гарпасёлка.

Аналагічная сітуацыя склалася ў вёсцы, дзе практычна адсутнічалі канкуруючыя гандлёвыя аб'екты, і мясцовыя жыхары вымушаны былі купляць дарагія тавары.

- Аб'ёмы гандлёвай і вытворчай дзейнасці спажывецкай кааперацыі штогод зніжаюцца, страты допусціла кожная трэцяя арганізацыя (9 з 26), лічыцца вялікая пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць перад пастаўшчыкамі тавараў, - зафіксаваў Вадзім Генадзьевіч. - У сувязі з нездавальняючым фінансавым станам прыняты рашэнні аб ліквідацыі Браслаўскага, Глыбоцкага, Міёрскага, Аршанскага, Полацкага, Талачынскага і Шумілінскага райпо, КТУП «Чашніцкая міжраённая база». КТУП «Полацкая універсальная база» у цяперашні час знаходзіцца ў стадыі санацыі. Дарэчы, у выніку вызваляецца вялікая колькасць маёмасці, значная частка якой не выкарыстоўваецца.

На 1 жніўня ў вобласці налічвалася 247 такіх аб'ектаў. Пры гэтым на будаўніцтва новых трацяцца вялікія сродкі. Напрыклад, да абласнога фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі "Дажынкі-2014" у Гарадку быў уведзены ў эксплуатацыю гандлёвы цэнтр «Родны кут». На яго ўзвядзенне выдаткавалі 825 тыс. руб., аднак ужо праз 3 гады па прычыне стратнай працы ён зачыніўся і ў цяперашні час не эксплуатуецца.

"Віцебскія весці"

АДУКАЦЫЯ

ДАПАМОЖА «ДОМ САВЫ»

Сэнсарна-дынамічны зала, аналагаў якой няма ў вобласці, з'явілася ў Бешанковіцкім цэнтры карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі.

- Сёння ў нашай краіне створана мадэль інтэграванай інклюзіўнай адукацыі, што з'яўляецца значным крокам наперад у параўнанні з ранейшым механізмам, калі дзіця з інваліднасцю не мела практычных шанцаў навучацца са сваімі аднагодкамі ў дзіцячым садзе ці школе, - распавяла дырэктар цэнтра Алена Мароз. - Такі падыход, у які пакладзена ідэалогія, якая выключае любую дыскрымінацыю дзяцей, прызнаны ЮНЕСКА, АБСЕ і іншымі міжнароднымі арганізацыямі прыярытэтным у развіцці нацыянальных сістэм школьнай адукацыі.

У гэтым годзе па праекце «Шлях да здароўя», які ўдзельнічае ў праграме ААН пры падтрымцы Жаночай Гільдыі ААН у Жэневе, было закуплена абсталяванне для пакоя сэнсарнай інтэграцыі «Дом Савы». Яго кошт - больш за 14 тысяч рублёў.

- Самае галоўнае адрозненне дадзенага абсталявання ад якога-небудзь іншага - усе прыстасаванні-снарады падвешаныя ў паветры. Менавіта гэта ў шмат разоў павялічвае эфектыўнасць заняткаў і працэдур, - адзначыла Алена Іванаўна. - Калі дзіця тут займаецца, яно не адчувае апоры і яму трэба засяроджвацца. У выніку адбываецца ўключэнне сэнсарных адчуванняў ў кантэкст асэнсаваных, самастойных, адаптыўных формаў

(працяг на стар. 2)

АДУКАЦЫЯ

(пачатак на стар. №1)
ўзаемадзеяння. Іншымі словамі, акцэнт робіцца на інтэграцыі ўсіх адчуванняў, а не толькі на маторных рэакцыях. Змяняючы спосабы замацавання снарада ад нерухомага да які разгойдваецца гарызантальна, закручваецца вакол вертыкальнай восі і спружыніць уверх-уніз, можна рэгуляваць нагрузку. Гэта дазваляе суаднесці ўзровень складанасці практыкавання з патрэбамі канкрэтнага дзіцяці.

Вельмі важна і тое, што дзеці актыўныя падчас такіх заняткаў. Дарослы не навязвае свае правілы, а будуе дыялог з дзіцем вакол тых гульняў, якія малы абраў сам.

- З дапамогай «Дома Савы» і іншага абсталявання мы аказваем увесь аб'ём карэкцыйна-педагагічнай дапамогі, - дадала Алена Мароз. - Таксама ў цэнтры створаны кабінеты сэнсаматорнага развіцця з акустычным і святломузычным суправаджэннем, ранняй комплекснай дапамогі, пакой сацыяльнай рэабілітацыі. У нас шмат цацак, па заданні спецыялістаў бацькі бяруць патрэбную дадому, каб замацаваць у дзіцяці набытыя навыкі і ўменні.

У цэнтры навучаюцца і дзеці з цяжкімі і рознымі фізічнымі і псіхічнымі парушэннямі. Бо для іх патрэбныя асаблівыя ўмовы: малая напаўняльнасць класа - да 6 чалавек, з якімі працуе не толькі настаўнік, але і выхавальнік, дэфектолаг, педагог-псіхолаг, масажыст, спецыяліст ЛФК і іншыя.

- Зрабіць ўрокі больш займальнымі закліканая інтэрактыўная дошка з гульнямі і заданнямі, якія развіваюць - адзін з апошніх набыткаў цэнтра, - распавяла Алена Іванаўна. - Дарэчы, дзеці пасля заняткаў могуць адпачыць, паспаць, пагуляць у любімыя гульні. Мы дапамагаем ім асвоіць сацыяльныя навыкі: самастойна апранацца і распранацца, хадзіць у туалет, карыстацца бытавымі прыборамі, рыхтаваць элементарныя стравы, напрыклад, бутэрброд. Бо яшчэ адна важная наша задача цэнтра - адаптацыя дзіцяці ў грамадстве.

Вядома, важныя ў такім цесным узаемадзеянні з дзіцем, які аказаўся не падобны на іншых, правільны падыход да навучання, сучаснае абсталяванне. Аднак самае галоўнае - гэта любоў да дзяцей, - у завяршэнне адзначыла Алена Мароз. - Толькі гэта пачуццё дапаможа зрабіць свет маленькага чалавечка святлейшым.

Алена Фёдарава
"Віцебскія весці"

БЕЛАРУСКІ СВЕТ

ЧЫМ Я МАГУ АДКАЗАЦЬ НА ПАГРОЗУ ІНТЭГРАЦЫІ?

Дарагія бешанкоўскія выкладчыкі рускай мовы і літаратуры! Да Вас звяртаецца Ваша калега, выкладчыца рускай мовы і літаратуры Ганна Севярынец.

Па адукацыі я — рускі філёляг. Памятаю, як мае бацькі ўздыхалі разам, раілі добра падумаць і абраць што-небудзь матэрыяльна цікавейшае, памятаю, як тата прапаноўваў: «Ідзі хаця б на руска-беларускае аддзяленне, бо рускую літаратуру ты і так ведаеш, дык шчэ беларускую вывучыш». Мне не хацелася вучыць беларускую літаратуру. Мне падавалася, што няма на сьвеце справы горшай, чым пяць год ва ўнівэрсытэце вучыць беларускую літаратуру.

Найпрыгажэйшая гісторыя філялягічнага каханьня

Па сутнасьці, я — неблагі рускі філёляг. Выкладаць гэты школьны прадмет, чытаць лекцыі ва ўнівэрсытэце, раскрываць лёгікy працэсаў і праводзіць паралелі ў межах рускай культуры я магу ў любым стане, ува сьне і ў непрытомнасьці. Рускі сьвет быў сьветам майго дзяцінства, сьветам маіх захапленьняў, сьветам маіх першых навуковых цікавасьцяў і спробаў.

І толькі апошнія гады, пасьля таго як са мною здарылася найпрыгажэйшая гісторыя філялягічнага каханьня, каханьня да беларускай літаратуры, я разумею, што я — філёляг, закратаваны і абмежаваны рускасьцю сваіх юнацкіх захапленьняў, сваёй акадэмічнай адукацыі, сваёй прафэсіі. Болей за тое! Выкладаючы рускую літаратуру ў школе так, як яна падаецца ў прагpaме і падручніках, я сваімі рукамі накладаю тыя самыя краты, тыя самыя путы і на сваіх вучняў.

Калегі мае, рускія філёлягі, выкладчыкі рускай мовы і літаратуры! Няпраўда, што мы з вамі ўсяго толькі знаёмім дзяцей з адной зь вялікіх літаратураў сусьвету. Няпраўда, што мы з вамі ўсяго толькі перадаём дзецям з рук у рукі нашу любоў да вялікіх творцаў Пушкіна, Талстога, Дастаеўскага і Чэхава. Гэта — не галоўнае.

Галоўнае — мы з вамі мэтадычна і неадменна закладаем у дзяцей рускі сьвет. І праграмы, і падручнікі, і сама сутнасьць нашага прадмету — яна менавіта такая.

Шостая кляса, беларускі падручнік па рускай мове. Практыкаваньне 50. У ім на цэлую старонку расказваецца пра славянскага першадрукара Івана Фёдарава, які ў 1564 годзе выдаў першую славянскую кнігу (нічога, што наш Скарына зрабіў гэта на сорак год раней?).

Побач — практыкаваньне 52. Называецца — «Милые сердцу места». Памятаеце, пра якія мясьціны там гутарка? Пра Вязынку, Ракуцёўшчыну, Мядзельшчыну? Не. Пра Пскоўшчыну, Тульшчыну, Разаншчыну.

Адзінаццатая кляса. Тэма па літаратуры: «Тема родины в поэзии Блока», «Тема родины в поэзии Есенина». Тэма чыёй радзімы? Маёй? Вучнёўскай? Не, канешне. Тэма іншай радзімы. Яно як бы лягічна: чый паэт, таго і Радзіма. Але ж гэта забіваецца ў падсьвядомасьць: радзіма — іхная. Ня наша. Наша — гэта так, другасна. Гэта тоіцца ў дэталях, у дробязях. У нізках лірычных вершаў, дзе распавядаецца пра рускую прыроду і рускага чалавека, заўсёды — самых прыгожых і самых цудоўных на сьвеце. Э, стойце! А мая прырода, а мой чалавек? А іншая прырода і іншы чалавек? Ангельскі, француcкі? Японскі? Няма такіх. Ня трэба нам іх ведаць. Ня вартыя. Чалавеку, які можа чытаць Пушкіна ў арыгінале — нашто ўсе іншыя?

Гэтая літаратура створана чужым народам

Яно напаўзае, шчыміцца, расьце з кожнага радка, з кожнага практыкаваньня: вялікае — толькі рускае, вартае — толькі рускае, усё астатняе — другаснае, ня вартае, калька, паўтарэньне. Усё пачыналася з нас, усё вялікае — у нас.

«Бородино» Лермантава і «Судьба человека» Шолахава зь іх разважаньнямі наконт таго, што толькі рускі чалавек здольны на геройства і подзьвіг. Тургенеў зь ягоным вершам у прозе «О великий и могучий русский язык». Пушкін з «Татьяной, русскою душою». Гэтая літаратура створана чужым народам. Яна, безумоўна, багатая і выбітная. Яе, безумоўна, трэба ведаць у той частцы, у якой яна тычыцца агульначалавечых каштоўнасьцяў. Але яна — ня наша. І яна выкладаецца так, каб мы разумелі: во дзе веліч і цікавасьць. Астатняе — ня важна. Справа ня ў рускай літаратуры. Справа ў тым, як яна выкладаецца.

Бязь «Мёртвых душаў» і «Ціхага Дону». Што выкінуць з школьнай праграмы

Што толькі я не рабіла і не раблю, каб уратавацца і ўратаваць дзяцей! Мы пільнуем фэйкі ў падручніках. Мы чытаем свае вершы сярод рускіх — і кожны ведае, што за сваё атрымае дадатковы бал да адзнакі. Прэзэнтуючы гістарычны пэрыяд, мы абавязкова робім даклад «А ў гэты час у Беларусі».

І гэтага недастаткова, бо пасткі і капканы расстаўленыя паўсюль. Тэкст дыктоўкі: «Пачатак нашай літаратуры». Там пра Пушкіна. Практыкаваньне для аналізу: «Земля майго дзяцінства». Гэта будзе пра заліўныя лугі Яраслаўшчыны. Я стала складаць свае тэксты для пераказаў і дыктовак — пра сваё па-руску. Але гэта кропля ў моры. Сьмешная, нязначная кропля.

Я не хачу зараз пытацца адказу ў тых, хто стварае падручнікі і праграмы. Мне б спытацца ў сябе самой: як я гэта выкладаю? Ці не сыплю я ўласнымі рукамі чужую зямлю на галаву сваёй, маёй, толькі маёй радзімы?

Цяпер трэба нешта рабіць.

Эканамічная інтэграцыя будзе адбывацца гэтак жа сама, як адбылася ўжо інтэграцыя культурная. Ціхім, спакойным чынам яна палезе з усіх шчылін, паплыве з усіх адтулін. На кожным рагу кожнай вуліцы мы будзем разумець і адчуваць: нашае — другаснае, нашае — нявартае. Чужое нам будзе прапанаванае за сваё.

Таму я падала заяўку на перападрыхтоўку. Сёньня мне патэлефанавалі: я ўключана ў групу. Застаецца дачакацца, пакуль нас назьбіраецца 18 чалавек, тых, хто жадае перавучыцца на беларускага філёляга. Пакуль нас дзевяць.

Гэта кропля ў моры. Але я не хачу быць чужым морам. Я хачу плысьці з морам сваім.

Ганна Севярынец
Радыё Свабода

НАШЫ СУСЕДЗІ

ШТО БУДЗЕ З ШУМІЛІНСКІМ ГАНДЛЕМ?

Два гады таму эканамічны суд Віцебскай вобласці прызнаў Шумілінскае райпо банкрутам. Раптоўны сыход з рынку базавага сельскага манапаліста павінен быў, здавалася б, абярнуцца сур'ёзнымі праблемамі. Да гонару раённых уладаў, яны не толькі не дапусцілі падобнага развіцця падзей, але і паспяхова пераарыентаваліся: ўкараняюць новыя формы дзелавой актыўнасці. Пра гэта наша размова з намеснікам старшыні Шумілінскага райвыканкама па эканоміцы Святланай Цімашэнка.

- Святлана Віктараўна, за кошт чаго ўдалося пазбегнуць перабояў у забеспячэнні прадуктамі харчавання, таварамі і паслугамі? Якая стратэгія мясцовай улады?

- На дапамогу раёну прыйшлі суседзі. На тэрыторыі сельскай мясцовасці нам аказвае падтрымку Бешанковіцкае райпо, якое замяшчае ліквідаваныя прадпрыемствы. Мера, вядома, часовая. Будучыня - за новай інфраструктурай. Імкнемся ствараць роўныя магчымасці для розных відаў уласнасці і гаспадарання. Галоўнае, каб канчатковы прадукт быў карысны жыхарам і выгодны раёну. Такі падыход прыносіць рэальны плён, які прыкметны ужо ў гарадскіх пасёлках і аграгарадках.

- Вядома, што ў Шумілінскі раён ужо прыйшлі буйныя гандлёвыя сеткі. Плануюць яны павярнуцца тварам да жыхароў вёскі?

- Сапраўды, у раённым цэнтры ўжо адкрыў свой першы маркет «Еўраопт», а таксама абслугоўваюць пакупнікоў невялікія гандлёвыя кропкі «Хіт-экспрэс» гэтага ж сеткавага аператара.

Чакаецца, што напярэдадні навагодніх святаў прыме першае наведвальнікаў буйны універсальны магазін «Санта», будаўніцтва якога завяршаецца ў аграгарадку Светласельскі. На плошчы звыш 400 кв. м плануецца стварыць 30 новых працоўных месцаў. Гэта будзе сучасны гандлёвы цэнтр, які прапануе шырокі асартымент высакаякасных харчовых тавараў, не толькі гатовыя вырабы, але і паўфабрыкаты.

Акрамя буйных прадпрыемстваў, у раёне з'явілася нямала камерцыйных крам, якія прапануюць не толькі больш шырокі выбар тавараў па даступных цэнах, але і новую якасць сэрвісу.

Да прыкладу, не так даўно ў Шуміліне адкрыўся фірмовы салон «АМІ мэбля», размешчаны ў ажыўленым раёне гарадскога пасёлка. Папулярны цэнтр «Тамара-гандаль», дзе разгорнуты цэлы комплекс гандлёвых і бытавых паслуг. Там жа летам пачала дзейнічаць новая сучасная аптэка.

У гарпасёлку іх ужо цэлая сетка, што дае магчымасць жыхарам набываць лекавыя прэпараты ў крокавай даступнасці ад жылля і месца працы.

Ёсць у нас, дарэчы, і дамарослая сетка міні-маркету. Гэта буйное па раённых маштабах прадпрыемства ПГУП "Карына-гандаль" з крамамі ў Мікіціхе, Обалі і Шуміліне. Заснавальнік і кіраўнік - мясцовы жыхар Аляксандр Мацуганаў. Праект паспяхова развіваецца ўжо больш за пяць гадоў, выйшаў за межы Шумілінскага раёна. Міні-маркет «Карына-гандаль» працуе на тэрыторыі Віцебскага раёна і нават у абласным цэнтры.

Дарэчы, у Шуміліна зарэгістравана ўжо некалькі крам інтэрнэт-гандлю, якія аператыўна абслугоўваюць жыхароў у любым пункце раёна.

Аналагічныя працэсы адбываюцца і ў сферы бытавога абслугоўвання насельніцтва. У нас можна атрымаць любыя паслугі цырульні, дзейнічаюць салоны прыгажосці, майстэрні па рамонце абутку, прадастаўляюцца швейныя паслугі. За ўсім гэтым - прыватная ініцыятыва.

- Значыцца, вашы намаганні і тыя ўмовы, што стварае мясцовая ўлада, сапраўды не праходзяць дарма. А далей што? Якія перспектывы развіцця малога і сярэдняга бізнесу ў Шумілінскім раёне?

- Яшчэ раз падкрэслю: значныя рэзервы - у сельскай мясцовасці. Там трэба будзе стварыць развітую камерцыйную інфраструктуру гандлю і бытавога абслугоўвання.

Мы вельмі зацікаўлены ў прыцягненні інвестыцый у сферу грамадскага харчавання. Галіна адмысловая, якая патрабуе індывідуальнага падыходу. Попыт будзе: канкурэнцыя ў сегменце пакуль цалкам адсутнічае. Вітаем усё: не толькі стварэнне буйных прадпрыемстваў грамадскага харчавання, але і міні-фарматы тыпу закусачных, бістро, кафэтэрыяў.

Карыстаючыся магчымасцю, запрашаем да супрацоўніцтва дзелавых людзей. Добразычлівы падыход і прафесійнае садзейнічанне гарантуем.

З размяшчэннем новых прадпрыемстваў праблем няма. Сёння выстаўлены на продаж будынкі і памяшканні Шумілінскага райпо. Інфармацыя ў адкрытым доступе на сайце гэтай арганізацыі.

- І сапраўды, а чаму б не ажывіць гэтыя аб'екты, не напоўніць іх новым сэнсам?

- Упэўнена, што насельніцтва раёна падтрымае карысныя пачынанні. Нават нягледзячы на тое, што побач Віцебск, насычаны таварамі і паслугамі, у Шумілінскім раёне сёння нядрэнныя паказчыкі па рознічнаму тавараабароту. Пра што сведчыць гэты факт? Грашовая маса застаецца тут, на тэрыторыі раёна. Значыць, мы рухаемся ў правільным кірунку: якасць рознічных паслуг усё больш адказвае чаканням і патрэбам людзей. Тут не сфальшывіш: пакупнік галасуе рублём.

Аляксандр Давыдаў
"Віцебскія весці"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

НА ЭЛЕКТРЫЧНАЙ МАШЫНЕ TESLA ПА ПРАСПЕКЦЕ ПРАЎДЫ

Кожнаму ў Беларусі гарантуецца свабода думак і перакананняў, у тым ліку і адзінаму палітыку (АП). Тым, хто ў гэтым сумняваецца, рэкамендую перачытаць артыкул 33 Канстытуцыі. Гэты ж артыкул абараняе сродкі масавай інфармацыі ад манапалізацыі дзяржавай і не дапускае цэнзуры.

Аднак права як сістэму абавязковых, фармальных правілаў, гарантаваных дзяржавай, варта адрозніваць ад праваприменяльнай практыкі. За прыкладамі далёка хадзіць не трэба. 2 верасня, падчас размовы з вучнямі новай сталічнай школы, АП не ўтрымаўся і пахваліўся, што ў яго *«ёсць электрычная машына Tesla»*, якую яму *«Маск падараваў»*.

Аднак у афіцыйным прэс-рэлізе інфармацыя пра падарунак амерыканскага мільярдэра адсутнічае. Прыводжу адпаведны фрагмент цалкам: *«Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што сам з'яўляецца прыхільнікам электратранспарту. "Самы любімы электраматацыкл. Наш мінскі ўжо робіць завод. Добрая штука. Вядома, ён не ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну, як "Тэсла". Але вельмі прыемна. Мы будзем усё больш пераходзіць на электрамабілі»*.

Бедны Маск! Ён зрабіў падарунак кіраўніку дзяржавы, а нейкі канцылярскі пацук выкінуў з афіцыйнага тэксту словы ўдзячнасці, словы, вымаўленыя кіраўніком дзяржавы перад дзецьмі! Вось і рабі пасля гэтага падарункі.

Але Маск такі ўчынак беларускага клерка перажыве. Урэшце існуюць дыпламатычныя каналы, па якіх, я ўпэўнены, ужо накіраваныя прабачэнні.

Захавальнік ментальнага кансенсусу

Чаму Візантыйская імперыя не выстаяла пад націскам турэцкага султана? Таму што не змагла аб'яднаць веру і праўду. Для маскоўскіх ідэолагаў часоў Івана Жахлівага гэта было відавочна. Пра тое, што сіла не ў Богу, а ў праўдзе, ведаў яшчэ Аляксандр Неўскі.

У кожнага часу — свае героі. Для чалавека савецкага ў пачатку «нулявых» такім героем стаў Даніла Багроў з фільма «Брат 2». У эпоху вялікіх пераменаў, калі з кантэксту выпала цэлая краіна, ён прапанаваў універсальны рэцэпт асабістага выратавання. Прыводжу яго цалкам: *«Вось скажы мне, амерыканец, у чым сіла? Хіба ў грошах? Вось і брат кажа, што ў грошах. У цябе шмат грошай, і што? Я вось думаю, што сіла ў праўдзе: у каго праўда, той і мацнейшы!»*.

З такіх індывідуальных праўдаў, як з цаглінак, і была пабудаваная ў Беларусі дзяржава для народа, дзяржава праўды. Зразумела, не абышлося без архітэктара, без чалавека, якому *«на працягу чвэрці стагоддзя атрымліваецца захоўваць ментальны кансенсус з беларускім народам»*.

Аўтар часткі сказу, што ўзятая ў двукоссі, — доктар філасофскіх навук Леў Крыштаповіч, чалавек у краіне недаацэнены, прычым як прыхільнікамі, так і крытыкамі беларускай мадэлі. Не выключана, што прычыну недаацэненасці варта шукаць у элементарнай зайздрасці. Ці шмат у Беларусі гуманітарыяў, здольных свабодна апераваць паняццем *«ментальны кансенсус»*? Сярод маіх калегаў, напрыклад, такіх няма…

«Школу трэба прыводзіць да прытомнасці»

Народ ніколі не падманеш. Начальнікі прымаюць законы, начальнікі іх і ўжываюць, а народ... прыдумляе прыказкі і прымаўкі. «Закон — што дышаль...» — адна з самых папулярных. Такі вось падзел працы.

Наша праўда — функцыя ад месца ў адміністрацыйнай іерархіі і ад грошай. Мае рацыю заўсёды той, у каго больш правоў. А для тых, хто гэтую ісціну не ўсмактаў з малаком маці, існуюць шматлікія кантрольныя і сілавыя структуры. Таму наша дзяржава не толькі прававая, але і рэпрэсіўная. Пра гэта АП неаднаразова нагадваў 2 верасня педагогам і вучням мінскай школы № 93.

Прывяду невялікую падборку выказванняў, якія змяшчаюць слова «дысцыпліна», запазычаную на сайце БЕЛТА: *«...заклікаў да большай дысцыпліны ў сценах школы, арыентаванасці на вучобу і дасягненне выніку». «Школу трэба прыводзіць у прытомнасць. Школа — гэта храм. Ты прыйшоў сюды, табе тут бясплатна даюць адукацыю». «На вучобу, як у храм, трэба прыходзіць з чыстымі думкамі — Лукашэнка запатрабаваў узмацніць дысцыпліну ў школе. Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што дысцыпліна ў школе моцна ўпала, таму міністру адукацыі, губернатарам і мэру Мінска пастаўлена задача прыняць меры для ўзмацнення парадку і дысцыпліны ў навучальных установах»*.

Вось так, мы будавалі, будавалі і нарэшце пабудавалі школу-храм, якую трэба прыводзіць да прытомнасці. Хто ж нясе персанальную адказнасць за тое, што яна знаходзіцца ў коме, — міністр адукацыі, губернатары, мэр Мінска або той, каму амерыканскі мільярдэр падарыў *«электрычную машыну Tesla»*? Машына гэтая, калі хто забыўся, *«ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну»*. На такой хуткасці ўспрымаць рэальнасць адэкватна надзвычай няпроста.

«Мы пакуль не чапаем інтэрнэт»

Наша праўда — гэта своеасаблівы сурагат права. *«Бо "праўда"*, — тлумачыць акадэмік Юрый Півавараў, — *як яшчэ ў XI стагоддзі вучыў мітрапаліт Іларыён, ёсць і ісціна, і цнота, і справядлівасць, і закон. Рэлігійна-маральны пачатак утрымлівае ў сабе і пачатак юрыдычны. Ці, дакладней, — не дае яму крышталізавацца»*.

Наша праўда — яна не ўніверсальная, яна лакальная.

(працяг на стр. 3)

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

«ЭКАНАМІЧНАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ» = «ПАЛІТЫЧНАЯ ЗАЛЕЖНАСЬЦЬ»

Практычная рэалізацыя праграмы інтэграцыі прывядзе да ўзмацненьня эканамічнай і палітычнай залежнасьці Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай палітыкі.

Публікацыя добра інфармаванай газэты «Коммерсантъ» трохі больш праясьніла, што за дакумэнты падпісалі прэм'ер-міністры Беларусі і Расеі 6 верасьня. Хоць і асаблівай сэнсацыяй гэта не выглядае. Ужо шмат месяцаў афіцыйныя асобы дзьвюх краін цьвердзяць пра падрыхтоўку праграмы, якая прадугледжвае ўніфікацыю эканамічнага заканадаўства і эканамічнай палітыкі Беларусі і Расеі. Кіраўнік беларускага ўраду Сяргей Румас сфармуляваў мадэль так: дзьве дзяржавы, адна эканоміка.

Важна адзначыць, што гэта ня ёсьць рэалізацыя дамовы аб стварэньні Саюзнай дзяржавы ад 1999 году, бо ў тым дакумэнце прадугледжвалася стварэньне наднацыянальных органаў улады. А паводле «Коммерсанта», у распрацаванай праграме інтэграцыі такіх органаў няма.

Тады ўзьнікае лягічнае пытаньне: у чым сэнс падобнай канструкцыі? Дзеля чаго яна патрэбная?

Пасьля таго як Дзьмітрый Мядзьведзеў у сьнежні мінулага году ў Берасьці агучыў плян «прымушэньня да інтэграцыі», большасьць экспэртаў прыйшлі да высновы, што з дапамогай Саюзнай дзяржавы Пуцін хацеў бы працягнуць свае прэзыдэнцкія паўнамоцтвы пасьля 2024 году. Але той рэдукаваны варыянт інтэграцыі, які ў выніку атрымаўся, не дае кіраўніку Расеі ніякіх выгодаў. Тады навошта ён патрэбен Крамлю ў такім выглядзе?

Тут могуць быць два адказы. Па-першае, заявіць цяпер, што ў такім варыянце нам інтэграцыя не патрэбная, трохі нязручная. Самі ж прысьпешвалі, а цяпер у кусты?

Па-другое, канструкцыя, якая ствараецца цяпер, мае сэнс як пераходная мадэль, як ступень да больш шчыльнай інтэграцыі ў пэрспэктыве. Бо калі гэты праект рэалізуецца ў тым выглядзе, як прадугледжваецца, то Беларусь акажацца моцна прывязанай да Расеі, у Масквы зьявяцца моцныя рычагі ўплыву. Тады будзе лягчэй прымусіць Менск да наступнага кроку, напрыклад, да пераходу да адзінай валюты (то бок, расейскага рубля). А там ужо адзін крок да адзіных органаў улады, бо ня можа быць валютнай інтэграцыі без адзінага цэнтрабанку. І так да поўнага аб'яднаньня.

А навошта гэта Беларусі? У кіраўніцтва краіны існуе надзея, што беларуская прадукцыя атрымае льготныя ўмовы для доступу на расейскі рынак, доступу да расейскіх дзяржзаказаў. Як на мой погляд, надзеі ў значнай ступені ілюзорныя. Бо доступ на рынак РФ у большай ступені залежыць ад здольнасьці канкураваць з расейскай (і кітайскай) прадукцыяй, чым ад ільготаў.

Таксама існуе разьлік, што з дапамогай гэтай праграмы Беларусь зможа атрымаць унутрырасейскія цэны на газ і нафту раней за 2025 год (гэты год пазначаны ў дакумэнтах ЭАЭС як момант пераходу да агульнага рынку энэргарэсурсаў). Але ў падпісаных прэм'ерамі дакумэнтах цьмяна гаворыцца толькі пра стварэньне «адзінага рэгулятара» рынкаў газу, нафты, нафтапрадуктаў і электраэнэргіі.

І галоўнае. Менск разьлічвае, што як толькі Пуцін з Лукашэнкам падпішуць гэтыя дакумэнты, то Расея адновіць субсыдыяваньне беларускай эканомікі. Фактычна гэта сказаў Лукашэнка, прымаючы 16 верасьня старшыню Дзяржаўнага мытнага камітэту Юрыя Сянько. Згадваючы пра падатковы манэўр у Расеі, кіраўнік Беларусі адзначыў: «Думаю, у найбліжэйшы час нам, зацьвярджаючы праграму сумесных дзеяньняў, давядзецца вярнуцца і да гэтага пытаньня». То бок, перакладаючы на зразумелую мову, Лукашэнка сказаў, што бязь цьвёрдых абавязаньняў Масквы па кампэнсацыі падатковага манэўра і вяртаньня іншых ільготаў (па газу, па крэдытах) ён гэтыя дакумэнты не падпіша.

І ўвогуле, як толькі дойдзе да канкрэтыкі, да практычнай рэалізацыі гэтага праекту ўніфікацыі эканамічнай палітыкі, пачнуцца бясконцыя спрэчкі. Бо ў Беларусі і Расеі вельмі розныя эканамічныя сыстэмы, з розным маштабам, структурай, мадэльлю гаспадараньня. Іх цяжка, нават шкодна прыводзіць да аднолькавай роўніцы. Напрыклад, у Беларусі і Расеі розныя крыніцы напаўненьня бюджэту. І ўніфікацыя падатковага, мытнага заканадаўства адразу створыць праблемы. Прычым перш за ўсё Беларусі, як значна меншай краіне.

Але нават калі ўявіць, што ўсё пройдзе паводле пляну, бакі сапраўды рэалізуюць канструкт «дзьве дзяржавы, адна эканоміка», то ў выніку Беларусь моцна страціць. Бо ўніфікацыя заканадаўства і эканамічнай палітыкі будзе ісьці ў асноўным па расейскіх правілах. Цяжка ўявіць, што Расея будзе падстройвацца пад Беларусь. Давядзецца падпарадкоўваць свае інтарэсы інтарэсам суседа. Зруйнуюцца бар'еры на шляху пранікненьня сюды драпежнага расейскага капіталу з усімі нэгатыўнымі наступствамі для беларускага бізнэсу.

Калі гадоў 15–20 таму можна было разважаць, што такая ўніфікацыя стане спосабам прымусу да правядзеньня рынкавых рэформаў у Беларусі, то цяпер і гэтага няма. Расейская эканоміка хутка абдзяржаўліваецца і ўжо ня можа служыць прыкладам рынкавай эканомікі.

Самае галоўнае, узрасьце эканамічная залежнасьць Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай замежнай палітыкі, рэзка абмяжуе памкненьні да нэўтралітэту, статусу міратворцы, разбурыць стратэгію замежнаэканамічнай дыверсыфікацыі, зробіць краіну ўразьлівай да любога ціску з Масквы. І каму гэта трэба?

Валер Карбалевіч

https://www.svaboda.org

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

(пачатак на стар. №3)

Яе актуальнасць не выходзіць за тэрыторыю, насельнікі якой маюць магчымасць знаёміцца з версіямі падзей, што распаўсюджваюцца беларускім тэлебачаннем. Выбары-экзамены; парламент, які самастойна не прапрацоўвае законы; ідэалагічная вертыкаль, што спраўна функцыянуе, нягледзячы на адсутнасць дзяржаўнай ідэалогіі, — тыповыя прыклады нашай праўды. Да іх можна смела дадаць і нашу дэмакратыю. Яе ў нас не менш, чым на Захадзе. На гэтым пералік арыгінальнага і самабытнага не заканчваецца.

Але калі адказнасць за распаўсюд праўды ўскладзеная на тэлевізійны сігнал, то за будучыню такой праўды становіцца трывожна. Крыху афіцыйнай сацыялогіі ад Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра: з 2009 па 2018 гады колькасць рэспандэнтаў, якія разглядаюць тэлебачанне ў якасці крыніцы інфармацыі пра жыццё ў Беларусі і за мяжой, скарацілася з 91% да 72%, у той час як доля інтэрнэту, наадварот, узрасла з 24% да 60%. Не выключана, што ўжо ў бліжэйшыя год-два аўдыторыя інтэрнэту перавысіць аўдыторыю тэлебачання.

Ці варта пасля гэтага здзіўляцца, што актуальнасць тэмы інфармацыйнай бяспекі расце як на дражджах. Свежы прыклад — міжнародная канферэнцыя **«Барацьба з тэрарызмам пры дапамозе інавацыйных падыходаў і выкарыстання новых узнікаючых тэхналогій»**, якая адбылася ў Мінску 3 верасня. Абмяжуюся адной цытатай: *«У Беларусі як у суверэннай краіны ёсць уласнае меркаванне на тэму маральных, этычных і прававых межаў свабоды інтэрнэту. Я так свабодна кажу наконт пытання інтэрнэту, таму што ніхто з вас мяне не папракне, што мы хоць у чымсьці абмежавалі інтэрнэт у Беларусі. Хоць і трэба было б. Але пакуль яшчэ не ведаем, як гэта зрабіць так, каб цывілізаванае грамадства зноў не падвергла нас санкцыям. Таму мы пакуль не чапаем інтэрнэт. Справа, час церпяць».*

Нізкі паклон цывілізаванаму грамадству. Калі б не яно, то ў адпрацаваныя на тэлебачанні маральныя, этычныя і прававыя межы даўно быў бы пастаўлены і інтэрнэт. Але пакуль *«справа, час церпяць»*….

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

НАША ГІСТОРЫЯ

ЛУКАШЭНКА: ЗА ШТО ЗМАГАЎСЯ, НА ТОЕ І НАПАРОЎСЯ

Гэта быў момант трыумфу рамантыкаў нацыянальнага адраджэння. 28 гадоў таму, 19 верасня 1991 года, Вярхоўны Савет Беларусі зацвердзіў у якасці дзяржаўных сімвалаў бел-чырвона-белы сцяг і герб «Пагоня». Але трыумф апынуўся нядоўгім.

На рэферэндуме 1995 года малады тады прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка праціснуў пытанне аб змене сімволікі — а па сутнасці вярнулася злёгку пераліцаваная савецкая. Гэта было абсалютна ў духу лідара, які прыйшоў да ўлады пад абяцанні вярнуць змучанаму постсавецкім вэрхалам электарату «светлае мінулае»…

Ён маляваў сябе ў вачах Крамля гэткім утаймавальнікам крыважэрных нацыяналістаў, якія-дэ ўжо пасадзілі было мясцовых рускіх на чамаданы.

Хоць на самай справе нацыяналісты ў Беларусі ніколі не былі ва ўладзе, у Вярхоўным Савеце XII склікання былі прадстаўленыя толькі невялікай групай на чале з харызматычным Зянонам Пазняком. Рашэнне ж аб «Пагоні» і бел-чырвона-белы сцягу (БЧБ — бел-чырвона-белы — на слэнгу патрыётаў) апазіцыя БНФ па-майстэрску правяла праз парламент, карыстаючыся ступарам кансерватыўнай большасці, напалоханай разгромам путчу 1991 года.

«Пагоня» як нагода патрапіць пад раздачу

З рэферэндуму 1995 года Лукашэнка пачаў метадычную зачыстку ўнутрыпалітычнага поля. За БЧБ на вуліцы, «Пагоню» на значку або майцы — «незарэгістраваную сімволіку» — міліцыя вінціла і цягнула ў каталажку. Дзяржпрапаганда ўпірала на тое, што БЧБ выкарыстоўвалі паліцаі ў гады акупацыі, ані не бянтэжачыся тым, што і цяперашні расейскі сцяг выкарыстоўвалі ўласаўцы.

Рэпрэсіі за «Пагоню» (у прыватнасці, супраць футбольных заўзятараў) выглядалі і зусім недарэчнымі, таму што гэты старажытны сімвал Вялікага княства Літоўскага (у якім на бачных ролях былі продкі цяперашніх беларусаў) афіцыйна прысутнічае ў гербах некаторых беларускіх гарадоў і рэгіёнаў.

За 25 гадоў кіравання рэжым нязменнага прэзідэнта метадычна перамалоў апазіцыю, абвешчаную пятай калонай, запалохаў насельніцтва, адбіў у яго ахвоту суваць нос у палітыку. Краіна стала яшчэ больш русіфікаванай.

Масква не ацаніла стараннасці

Але Крэмль не ацаніў старанняў саюзніка. Ён вырашыў перагледзець негалосны кантракт з Лукашэнкам і стаў патрабаваць большай вернасці за меншыя грошы.

У снежні мінулага года громам з яснага неба прагучаў «ультыматум Мядзведзева». Расейскі прэм'ер сфармуляваў жорсткую альтэрнатыву, якая ў вольным перакладзе гучала так: або «паглыбленая інтэграцыя» (чытай: мяккае паглынанне), або смакчыце лапу. А што бывае, калі сусед не слухаецца «паўстаўшую з каленяў» краіну з імперскімі традыцыямі, паказалі анэксія Крыму і крывавая буча на Данбасе.

Беларускія ўлады спахваціліся, распачалі працэс, названы мяккай беларусізацыяй. Нейкія білборды на мове тытульнай нацыі, найвышэйшы дазвол святкаваць важныя для нацыянальна арыентаванай публікі даты накшталт стагоддзя Беларускай Народнай Рэспублікі 1918 года. Але і ў той дзень пры выхадзе за перыметр агароджаў міліцыя хапала людзей з нацыянальнай сімволікай. Карацей, гэткае свята ў рэзервацыі.

Фішка ў тым, што ўладная вярхушка баіцца не столькі вокрыку з Крамля (што гэта вы там распускаеце «дамарослых бандэраўцаў»?), колькі росту нацыянальнай самасвядомасці як такавога. Таму што гэта ўжо будзе не насельніцтва, а грамадзяне. Якім не даспадобы не толькі імперская замашкі ўсходняй суседкі, але і недэмакратычны, не змяняльны, які стаў тормазам развіцця рэжым ва ўласнай краіне.

«Пятая калона» як у ваду глядзела

Між тым беларускія ўлады хоць і запэўніваюць, што праграма паглыблення інтэграцыі не нясе пагрозаў суверэнітэту, аднак упарта адмаўляюцца апублікаваць яе праект, які ўжо парафіравалі прэм'еры.

Магчыма, Лукашэнка спадзяваўся, што пасля гэтага Масква разблакуе пытанні газу, нафты, крэдытаў. Але не тут-та было. У Крамлі напэўна ўлічылі ўрокі пачатку 2000-х, калі Менск тарпедаваў пераход на адзіную валюту, Канстытуцыйны акт саюзнай дзяржавы і іншае. Цяпер Масква, мяркуючы па ўсім, мае намер акуратна даціскаць, спыніць спробы сабатажу дамоўленасцяў.

Калі пасля рэферэндуму-1995 падручныя Лукашэнкі дэманстратыўна рвалі на кавалкі БЧБ на даху прэзідэнцкай адміністрацыі, калі ў прамым і пераносным сэнсе хрусцелі косці палітычных праціўнікаў рэжыму, яго стваральнік, мабыць, адчуваў сябе на кані.

Але апынулася, што зрынутыя апаненты на дзвесце працэнтаў мелі рацыю. Цяпер імперыя ўзяла за горла так, што ні ўздыхнуць, ні войкнуць.

Магчыма, у глыбіні душы Лукашэнка ўжо і шкадуе, што памяняў тады сімвалы. Але ў гэтым ён, напэўна, не прызнаецца нават самому сабе. Так што БЧБ і «Пагоня» вернуцца потым, пасля яго. Дай бог толькі, каб Беларусь выстаяла.

Аляксандр Класкоўскі
belsat.eu

РЭЗАНАНС

БЬЕТ — ЗНАЧИТ УЧИТ?

Белорусской школе прививают ущербную идеологию. Надо защищать своих детей от эмоционального и физического насилия в школе. Даже если руководитель страны говорит, что бить — это нормально.

Так что, учителям можно бить детей? Именно такой вопрос возникает после эмоционального комментария руководителем Беларуси инцидента в гомельской школе № 15. Там учительница грозилась ударить непослушного четвероклассника. Глава государства, по его словам, в такой ситуации и вовсе «голову бы отвернул щенку какому-то».

Вопрос не в том, зачем руководитель страны вмешался в конфликт, решаемый на уровне директора школы, и раздул его до вселенских масштабов. Проблема в другом — мнение нашего главы государства далеко не всегда является верным, но у нас оно, к сожалению, чиновниками на местах приравнивается фактически к закону.

Лукашенко уже показал себя сторонником домостроевщины и мрачного средневековья, когда зарубил проект закона о противодействии домашнему насилию. Теперь же получается, что он выписал нервным учителям, использующим линейки и указки не по назначению, индульгенцию…

«Официальное разрешение бить детей»

Психолог Лилия Ахремчик написала на своей странице в «Фейсбуке»:

«Мне больно жить в стране, в которой президент считает, что бить ребенка нормально (ребенка, которому 9 (!) и которого еще всему надо учить), что насилие в наших традициях, и официальный разбор ситуации заменяет высочайшим решением на основе своих ущербных убеждений», — написала Ахремчик.

Говоря о заявлении главы государства, что он бы «на месте этого учителя голову бы отвернул щенку какому-то», Лилия Ахремчик в комментарии для Naviny.by сказала, что по сути эти слова — официальное разрешение применять насилие в школах.

Психолог также обратил внимание, что из уст главы государства подобное звучит не впервые.

Действительно в 2018 году критика концепции проекта закона о противодействии домашнему насилию со стороны президента дала четкий посыл обществу — в семье и стране правит тот, кто сильнее, и ему решать, кого казнить, кого миловать.

«Хороший ремень иногда тоже полезен для ребенка. Не для всех, конечно. Виктор, как старший, часто получал от меня. Средний, Дима, уже видел, как Вите попадало, и ровненько стоял рядом. Младшего, ему 15-й год, я вообще никогда не наказывал: он этого не заслуживал... Это наша традиция, наша жизнь, и мы будем воспитывать так, как надо», — научал Александр Лукашенко белорусов рукоприкладству.

Давно доказана прямая взаимосвязь между тем, как воспитывали человека, и тем, как этот человек воспитывает своих детей — это так называемая межпоколенная трансляция. Как это работает, наглядно демонстрирует социальный ролик «Дети видят — дети делают».

Каждый из нас может остановить насилие

Всё в наших руках, говорит Лилия Ахремчик:

«Каждый может принять решение остановить порочный круг физических наказаний и применения морального насилия в семье. Это означает, что даже если вас били, вы можете для себя решить не бить детей ни при каких обстоятельствах и следовать своему решению», — отметила психолог.

Лилия Ахремчик выразила сожаление, что «при обсуждении проблемы насилия не слышен голос тех, кого не били в детстве и кто не бьет своих детей. Слишком много голосов людей, рассуждающих, что они выросли людьми, потому что их били, и так же воспитывают своих детей».

«Если взрослый бьет ребенка, если у него не разрывается сердце, когда маленький человек захлебывается от рыданий, когда его бьет родитель, этот взрослый так и не стал человеком», — уверена специалист.

Психолог подчеркнула, что любой плохой поступок ребенка и в школе, и дома требует разговора, разбора произошедшего, но не одномоментной эмоциональной реакции и наказания:

«Чтобы было так, а не иначе, для начала детей надо считать людьми. Мы же взрослых не уважаем, а детей вообще лишаем права на точку зрения, ошибку. Мы исходим ошибочно из того, что ребенок должен автоматически слушаться и не иметь своего мнения».

Надо защищать своих детей от эмоционального, физического насилия в школе, что бы ни говорил президент, подчеркивает Лилия Ахремчик:

«Конечно, надо пытаться наладить диалог с учителями, но при этом родителям стоит перестать бояться защищать своих детей. В наших силах добиваться, чтобы отношения в системе образования строились на правовых основах. Нельзя унижать и оскорблять, тем более бить детей ни дома, ни в школе».

«Жаль, что решения по ситуации в гомельской школе принимались на эмоциональной пене, а правовые механизмы не работали. Например, отец мальчика, над которым учительница держала парту и с которым говорила, употребляя мат, не написал заявление на этот счет. Учитель также не поступила в соответствии с правилами в ситуации нарушения дисциплины. Она вообще знала, как она должна была действовать?» — задалась вопросом психолог.

Елена Спасюк
https://naviny.by

Заснавальнік і рэдактар:
Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 29.09.2019 у 16.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.